

Factsheet Regionaal arbeidsmarktbeleid

Stand van zaken

De komende jaren staan gemeenten voor een grote maatschappelijke opgave. Door de economische crisis loopt de werkloosheid fors op. Tegelijkertijd weten we dat werkgevers op middellange termijn door de vergrijzing en ontgroening weer staan te springen om arbeidskrachten.

Dat betekent dat gemeenten een meersporenbeleid moeten voeren, als het gaat om het bij elkaar brengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Enerzijds door in te zetten op zo veel mogelijk voorkomen van ontslag en langdurige werkloosheid. Anderzijds door te investeren in het 'arbeidsfit' houden van mensen met weinig werkervaring.

Een deel van deze uitdaging moet op regionaal niveau opgelost worden. Het zoekgebied van de meeste werkgevers en werkzoekenden is immers groter dan de eigen gemeente. Door een regionaal arbeidsmarktbeleid en samenwerking met andere partijen in breder verband, kun je als gemeente veel beter inspelen op actuele of toekomstige vacatures in de regio. Regionaal arbeidsmarktbeleid biedt daarmee kansen in een krappe arbeidsmarkt én in de huidige laagconjunctuur.

Gemeenten als regisseur

Het Regeerakkoord uit 2007 geeft gemeenten een regisserende rol op het terrein van regionaal arbeidsmarktbeleid.

Wat houdt de regiefunctie in?

- Gemeenten moeten partijen in de regio (werkgevers, onderwijsinstellingen en ketenpartners als UWV Werkbedrijf) bij elkaar brengen om afspraken te maken. Regisseren houdt dus niet in dat je als gemeente alles zelf beslist en doet.
- Het gaat om het met elkaar verbinden van ambities en mogelijkheden van lokaal, regionaal en sectoraal georganiseerde partijen. Dat vergt de nodige stuurmanskunst. Van gemeenten om hun lokale ambities in regionaal of sectoraal perspectief te plaatsen. En van andere landelijke partijen om ruimte te geven voor lokaal en regionaal maatwerk.

Waarover maakt u regionaal afspraken?

Niet als in het participatiebeleid geldt dat maatwerk belangrijk is. Niet iedere regio kent dezelfde arbeidsmarktproblematiek. Maar u kunt wel thema's (met bijbehorende partijen) benoemen, die u het beste op regionaal niveau kunt aanpakken.

Thema	Partijen
Verbeteren aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt	ROC's en andere onderwijsinstellingen, werkgevers, branches/sectoren, Colo/kenniscentra, andere gemeenten
Verbeteren matching vacatures en werkzoekenden	UWV Werkbedrijf, uitzendbureaus, werkgevers/sectoren, onderwijsinstellingen, andere gemeenten
Aantrekken nieuwe of behoud bestaande werkgelegenheid	Kamer van Koophandel, andere gemeenten, intern afstemmen met afdeling economische zaken

De regio als schaal voor aanpak jeugdwerkloosheid

Voorjaar 2009 heeft het kabinet de rol van de regio nog eens benadrukt in het Actieplan Jeugdwerkloosheid. Het kabinet maakt 150 miljoen euro vrij voor een regionale aanpak en sluit daarover met 30 gemeenten een convenant af.

Ontwikkelingen

De VNG is in gesprek met de landelijke sociale partners (VNO-NCW, MKB Nederland, FNV, CNV, etc.) over een verbeterde aansluiting tussen lokaal en sectoraal arbeidsmarktbeleid. Het is van belang om zo de opleidingsfondsen van branches en sectoren te ontsluiten voor gemeenten én om de intersectorale mobiliteit te vergroten.

Deze gesprekken moeten ook leiden tot landelijke arrangementen, waarin voor een aantal sectoren afspraken komen. Afspraken over de voorwaarden waaronder individuele werkgevers de stages en leerwerkplekken invullen. De verwachting is dat je sneller via landelijke afspraken meer ingevulde werkplekken kunt realiseren.

Inzet gemeenten

Het regionaal arbeidsmarktbeleid is niet vastgelegd in wet- en regelgeving. Dat biedt gemeenten en andere partijen veel vrijheid.

Voor een effectief regionaal arbeidsmarktbeleid zijn de volgende zaken van belang:

- Baseer je beleid altijd op een goede analyse van de regionale arbeidsmarkt. Partijen als het UWV Werkbedrijf, Colo en de Kamer van Koophandel leveren hiervoor bruikbare informatie aan.

Waardoor het inhuren van dure marktpartijen veelal niet nodig is.

- Redeneer vanuit de vraag van werkgevers en vertaal die naar een realistische aanpak. Hierdoor kun je ook mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt toeleiden naar werk.
- Vertaal de gezamenlijke ambities en beleidsdoelstellingen naar de uitvoering. Zorg dat het Werkplein goed aansluit op de plannen.
- Zoek naar een goede verdeling van taken. Niet ieder probleem hoeft de (grotere) gemeente op te pakken en uit te voeren. Maak gebruik van de aanwezige kennis en ontwikkelkracht van andere gemeenten, ROC's of kenniscentra.
- Niet alle beleid is regionaal. Lokale aanpakken (zoals wijkgericht werken of lokale werkgeversprojecten) kunnen zelfs een grote meerwaarde hebben. Zorg er wel voor dat ze goed aansluiten op de andere plannen.

Het opstellen en uitvoeren van regionaal arbeidsmarktbeleid vraagt van iedereen een actieve houding. Omdat er zoveel partijen met hun eigen belangen aan tafel zitten, is het belangrijk om de slag te maken naar denken in kansen en mogelijkheden. Regionaal arbeidsmarktbeleid is daarmee ook een zaak van alle partijen in de regio: grote én kleine gemeenten, individuele werkgevers, winkeliersverenigingen en sectoren, UWV Werkbedrijf en ROC's.

Aanbod vanuit VNG

De VNG maakt zich sterk voor de rol die gemeenten op regionaal niveau kunnen spelen. Dat leidde bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de landelijke sociale partners tot het besef dat gemeenten een belangrijke partij zijn, als het gaat om arbeidsmarktbeleid.

De VNG ondersteunt gemeenten ook via het netwerk van ambassadeurs regionaal arbeidsmarktbeleid, periodieke attenderingsmails en de masterclasses regionaal arbeidsmarktbeleid in 2009.

Meer informatie over de activiteiten van de VNG en praktijkvoorbeelden vindt u op de site www.vng.nl > Sociale Zaken > Arbeidsmarktbeleid www.vng.nl > Sociale Zaken > Ruimte voor de Regio. Via de website kunt u zich abonneren op de periodieke attenderingsmail regionaal arbeidsmarktbeleid. Ook op de website van de Raad voor Werk en Inkomen (RWI) staat veel informatie www.rwi.nl.